

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “บทบาทของสื่อวิทยุที่มีอิทธิพลต่อการรับฟังของประชาชนในจังหวัดมหาสารคาม” โดยมีสาระสำคัญถึงวิธีดำเนินการวิจัยอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและนำไปวิเคราะห์ ด้วยวิธีทางสถิติต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอน ดังนี้คือ

- 3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 การกำหนดประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม

3.1.2 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคามที่รับฟังสื่อวิทยุวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยสุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยได้ศึกษาจากทฤษฎีและแนวคิดจากงานวิจัยต่างๆ ที่ใกล้เคียงกับการทำวิจัยในครั้งนี้ และจัดลำดับเนื้อหาให้ครอบคลุม รวมถึงกำหนดเป็นโครงสร้าง (Structure Questionnaire) แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ การศึกษา รายได้ต่อเดือน จำนวน 6 ข้อ รายละเอียดดังนี้

ข้อที่ 1 เพศ เป็นคำถามปลายปิด (Close-ended question) ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal scale)

ข้อที่ 2 อายุ เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended question) ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal scale)

ข้อที่ 3 สถานภาพ เป็นคำถามปลายปิด (Close-ended question) ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal scale)

ข้อที่ 4 ระดับการศึกษา เป็นคำถามปลายเปิด (Close-ended question) ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Nominal scale)

ข้อที่ 5 อาชีพ เป็นคำถามปลายปิด (Close-ended question) ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal scale)

ข้อที่ 6 รายได้ เป็นคำถามปลายปิด ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal scale)

ตอนที่ 2 เป็นลักษณะข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมมารับฟังสื่อวิทยุ จำนวน 6 ข้อ รายละเอียดดังนี้

ข้อที่ 1 ท่านฟังรายการวิทยุสถานีใด เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended question) ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal scale)

ข้อที่ 2 ท่านฟังรายการวิทยุระหว่างทำกิจกรรมใด เป็นคำถามปลายปิด (Close-ended question) ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal scale)

ข้อที่ 3 ท่านฟังรายการวิทยุช่วงเวลาใด เป็นคำถามปลายปิด (Close-ended question) ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal scale)

ข้อที่ 4 ท่านฟังรายการวิทยุที่ใดบ้าง เป็นคำถามปลายปิด (Close-ended question) ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal scale)

ข้อที่ 5 เพราะเหตุใดท่านจึงนิยมฟังรายการวิทยุ เป็นคำถามปลายปิด (Close-ended question) ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal scale)

ตอนที่ 3 เป็นลักษณะข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของสื่อวิทยุที่มีอิทธิพลต่อการรับฟังของประชาชนในจังหวัดมหาสารคาม แบ่งออกเป็น ด้านการสื่อสาร ด้านผู้จัดรายการ ด้านรูปแบบการจัดรายการ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านข้อมูลข่าวสาร มีจำนวน 30 ข้อ ลักษณะเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลอัตราภาค (Interval scale) มี 5 ระดับ สามารถกำหนดน้ำหนักความสำคัญของแต่ละลำดับ ดังนี้

คะแนน	ความคิดเห็น
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนนค่าเฉลี่ยแบบสเกลเกี่ยวกับบทบาทของสื่อวิทยุที่มีอิทธิพลต่อการรับฟังของประชาชนในจังหวัดมหาสารคาม มีดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2544, 29)

ระดับเฉลี่ย	ความคิดเห็น
4.21 - 5.00	มากที่สุด
3.41 - 4.20	ระดับมาก
2.61 - 3.40	ระดับปานกลาง
1.81 - 2.60	ระดับน้อย
1.00 - 1.80	ระดับน้อยที่สุด

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 ศึกษาจากทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ บทบาทของสื่อวิทยุที่มีอิทธิพลต่อการรับฟังของประชาชนในจังหวัดมหาสารคาม ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาสร้างกรอบในการวิจัย

1.2 สร้างแบบสอบถาม โดยอาศัยกรอบแนวคิดบทบาทของสื่อวิทยุที่มีอิทธิพลต่อการรับฟังของประชาชนในจังหวัดมหาสารคาม

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเกี่ยวกับสำนวนภาษาให้เข้าใจ เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่มีข้อความตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.5 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญภายนอก เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) เสร็จแล้วนำเสนอคณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง

3.3.2 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้นำกรอบแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวบรวม และสร้างแบบสอบถามขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งก่อนนำไปเก็บข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะทำการทดสอบเครื่องมือวัด ดังนี้

2.1 ความเที่ยงตรง (Validity)

นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการและผู้เชี่ยวชาญ ภายนอก เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และภาษา ความถูกต้องของแบบสอบถาม หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้ว เสนอคณะกรรมการตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำไปทดลองใช้

2.2 ความเชื่อมั่น (Reliability)

นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficiency) ของ Cronbach (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545, 449) ค่าอัลฟาที่ได้ จะแสดงถึงระดับความคงที่ของแบบสอบถาม โดยจะมีค่าระหว่าง $-1 \leq \alpha \leq 1$ ค่าที่ใกล้เคียงกับ 1 มาก แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูง นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

3.4 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 การจัดกระทำข้อมูล

1. ตรวจสอบถึงความสมบูรณ์ (Checking) นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง และแยกส่วนที่ไม่สมบูรณ์ออก จนกว่าจะได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว

2. การนำมาใส่รหัส (Coding) คือ นำแบบสอบถามที่ได้นำมาลงรหัสหลังจากการตรวจสอบแล้ว

3. การบันทึกข้อมูล (Data entry) หลังจากที่ได้นำมาใส่รหัสเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำมาประมวลผลข้อมูลที่ได้โดยใช้สถิติและ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) มาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทำการวิจัยหาสมมุติฐานในการวิจัย

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 หาค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 1 ในด้าน เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

1.2 หาค่าเฉลี่ย (Mean) สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 2 บทบาทของสื่อ วิทยุที่มีอิทธิพลต่อการรับฟังของประชาชนในจังหวัดมหาสารคาม

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 บทบาทของสื่อวิทยุที่มีอิทธิพลต่อการรับฟังของประชาชนในจังหวัดมหาสารคาม

2. การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistic) สถิติที่ใช้ในการทดสอบ สมมติฐาน ดังนี้

2.1 สถิติวิเคราะห์ค่าที (Independent t-test) ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่ม 2 กลุ่มที่เป็นอิสระกัน เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ด้านเพศ

2.2 สถิติวิเคราะห์ค่าเอฟ (F-test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง มากกว่า 2 กลุ่ม เพื่อ ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ด้านอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY